Ч. 98 (13.996). Львів, неділя 14. квітня 1935. Opłata pocztowa opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічне 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перемога флямандців у Бельгії.

Рівноправність флямандської мови з французькою.

БРЮСЕЛЬ, ПАТ. Сенат приняв проект закону, який вирішить вживання флямандської мови в суді. Закон знесе дотеперішню переваґу французької мови в бельгійськім судівництві. Тепер у флямандських судах урядовою мовою буде флямандська мова, у валь'онських судах французька мова. У Брюселі обі мови будуть урядові.

Німеччина підпише пакт про ненапад.

ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД У СТРЕЗІ.

СТРЕЗА, 13. 4. ПАТ. Вчора вечором оголошено такий офіціяльний комунікат. Делеґати Британії, Франції та Італії під проводом Мусолінія радили від год. 9.30 до 1. вполудне. Пополудневі наради тягнулись від год. 3.30 до 7 вечором. Дискусія велась цілий час над нотою Франції до Ліґи Націй, у справі нарушення версальського договору після введення загальної військової служби в Німеччині. Крім того делеґати обговорювали положення Австрії після виводів Мусолінія, східний і летунський пакт.

СХІДНИЙ ПАКТ ПОГРЕБАНИЙ.

Пополудні мін. Саймон додав ще такі подробиці до свого реферату про неприхильне становище Німеччини до східнього пакту.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє зі Стрези: Після реферату делеґати запитали мін. Саймона, яке становище займе канц. Гітлер, коли інші держави підпишуть між собою договори взаїмної допомоги без Німеччини. Тому мін. Саймон звернувся до Берліна з новими інформаціями.

ВІДПОВІДЬ НІМЕЧЧИНИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Райтер повідомляє зі Стрези: Німецький міністер закордонних справ Нойрат дав таку відповідь британському амбасадорові у Берліні. Канц. Гітлер далі вважає небезпечним східний пакт про взаїмну допомогу. Зате Німеччина візьме участь у пакті про ненапад навіть тоді, колиб поодинокі держави учасники такого пакту підписали між собою договори про взаїмну допомогу. Одначе Німеччина поставила таку вимогу, щоб договори про взаїмну допомогу і договір про ненапад творили два окремі пакти. Цю відповідь зреферував мін. Саймон на вчорашньому засіданні.

СТРЕЗА, ПАТ. На основі цих вісток большевицький східний пакт уважають погребаним. Зате для східної Европи вирінув новий пакт, спертий на основі про ненапад. Великодержави розглянувши можливости прийшли до переконання, що пакти про ненапад краще забезпечать мир, ніж большевицька система взаїмної допомоги, яку Москва назвала східним пактом.

ПЕРЕД НОВОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. На вчорашнім засіданні Мусоліні склав заяву у справі незалежности Австрії. Італія і Франція підготовляють спільний проект, який гарантував би незалежність Австрії. Його предложать Німеччині. Сподіються, що нова конференція всіх заінтересованих держав відбудеться у Льондоні.

Перед поїздкою мін. Ляваля до Варшави і до Москви.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє зі Стрези: Після засідання Ради Ліґи спершу мін. Ляваль поїде до Варшави, опісля до Москви, де підпише французько-большевицьку конвенцію. Одночасно британські міністри переговорюватимуть з германцями німецької політики; від цієї відповіди валежатиме дальший розвиток дипльоматичної акції в Европі.

Конференція міністрів трьох прибалтійських держав.

РИГА. 13. 4. ПАТ. Конференція представників міністрів закорд. справ трьох прибалтійських держав тягнулась тільки один день. Після нарад не оголошено комунікату. Латвійські кола запевняють, що темою нарад була справа устійнення черги нарад недалекої конференції, яка відбудеться у Ковні 6. травня ц. р. Політичні кола здогадуються, що делеґати Естонії, Латвії і Литви радили над ситуацією, яка витворилась після несподіваного виступу большевицького уряду. Кола зближені до СССР кажуть, що відповідь прибалтійських держав не вияснила положення на сході Европи. На вимінаючий зміст цієї відповіди мала вплив британсько-польська політика і настрої після мемельського процесу.

Міжнародній Жіночий Конґрес у Царгороді.

УКРАЇНСЬКІ ДЕЛЕҐАТКИ НЕ ОТРИМАЛИ ПАШПОРТІВ НА ВИЇЗД.

В найближчих днях зачинаються в Царгороді наради великого Міжнародного Жіночого Конґресу, скликаного Міжнароднім Союзом для громадянських прав жінки. Це одна з найбільших і найповажніших міжнародніх організацій, яка обєднує жіноцтво 40 країв цілого культурного світу. Українки засідають у Міжнароднім Союзі від 1923 р. на правах державної нації і від цього часу брали участь в усіх попередніх конґресах (1923 р. Рим, 1926 р. Париж, 1929 р. Берлін, 1933 р. Марсей). Завдяки добрим відносинам Союзу Українок з екзекутивою Міжнародного Союзу, цей останній віддав уже не раз цінні прислуги нашій національній справі, — напр. його інтервенції завдячували ми акцію перед Ліґою Націй в справі голоду на Совітській Україні в осені 1933 р.

В останніх місяцях міжнародня екзекутива на настирливе домагання польок, які недавно вступили до Міжнар. Союзу, заквестіонувала членські права українок. Польки покликуються на постанову статуту, що членами Міжнар. Союзу можуть бути тільки нації-держави. Цю справу має розглядати і остаточно вирішити царгородський конґрес, до якого відкликалися українки, як до найвищої інстанції. З уваги на те, присутність української делеґації на царгородському конґресі мала велике значіння.

Тимчасом українська делеґація не отримала пашпортів на виїзд. Цікаво, як оправдає цей факт перед чужинками польська делеґація, яка — як довідуємося — виїхала до Царгороду у складі аж 30 осіб.

„Кари египетські".

Волинь, 12. IV. 1935.

Давно відома правда: де темрява і злидні, там обманства, здирства, злочини.

Волинь переживає тяжку господарську кризу. Продукти випродані за безцін, ні для себе, ні для худоби нема збіжжя, грошей теж нема. Ще ніколи не було так тяжко за гріш, як тепер. І ще ніколи темніші й бідніші селяни не витрачали цього „дорогого" гроша намарно стільки, як сьогодні. Буцім то дивно, а тимчасом так воно є.

Даремне марнування грошей оцими саме біднішими й темнішими селянами пояснюється їх безвихідним станом та високими коштами нормального заспокоєння примітивних селянських потреб. Наприклад: коли нема грошей на адвоката, що довів би до кінця стару судову справу купна кусника ґрунту чи якогось спору, то темний і бідний селянин шукає покутного дорадника, який береться зробити це дешевше. Лікарі й ліки це теж дорога річ, а тому добре мати якийсь надзвичайний лік від усіх недуг.

На цих саме відносинах і жирують усякі „промисловці", самі заробляючи на хліб, а з селянина здираючи останню шкіру. Це й оті „египетські кари", які залягли на Волинь.

Але є тих кар різні роди. Одним з тих родів, знаних арештом не тільки на Волині, є так звані безробітні. Як сарана заливали вони всю зиму наші збіднілі села й виривали з рук голодних селянських дітей останній шматок хліба. Ні, не шматок хліба. Зараховуючи себе до „вищих" і балакаючи „по панськи", вони брутально вимагали чогось кращого, ніж чорний хліб: булки, сала, яєшні, молока і т. д. Повіяло весною і ця „египетська кара" поволі зменшується.

Другою карою божою є спасителі „страждаючих" від недуг. Їх знають і довго памятатимуть у багатьох селах. Приїзджали вони здвійку — один „помічник головного лікаря", що сидить десь у столиці, а другий помічник цього помічника. Пропонували чудодійний лік від усіх недуг.

Через те, що він чудодійний і від усіх страждань, те зрозуміла річ, і дорогий. Селянська калькуляція дуже проста: краще заплатити дорого, але раз і вкупитися самому від усякої напасти, ніж ходити раз-у-раз до лікарів, платити за звичайні ліки й не мати певности, чи поможуть, бо — звичайні, не чудодійні.

А селянин дійшов уже до того щабля, що відчуває, що урятує його хіба чудо. Отже замовляли ліки й платили десятки золотих.

Третьою „єгипетською карою" є спасителі вже не тіла, є душі — ріжні „апостоли" нових, незнаних тут досі релігій, починаючи від безчислених сект і кінчаючи „народовим косцьолом" та українським лютеранством. Перефразувавши відомі слова євангелія на: „одним духом не житиме людина", „проповідують" вони і тими проповідями заробляють на хліб щоденний і дещо до хліба.

Пятою „карою єгипетською"...

Стримуємося від перечислювання їх, бо список витягнувся би до безкраю.

Крім згаданих „єгипетських кар" Волинь має врешті й дошку рятунку. Перекинули її сюди аж з Варшави. Кажемо про „Звйонзек Заводови Малорольних Ржечипосполітей Польской", (так звучить повна фірма), якого головна рада у Варшаві опанувала Волинь повітовими секретаріятами та їхньою рятунковою акцією.

Маємо у руках відозву цього „звйонзку" (польською мовою) і читаючи її ледве стримуємося від зворушення й сліз. Скільки благодаті несе він нашим бідним селянам! І всього за 12 зол. річно! (Порівняймо: уділ у кооперативі 5 зол., член. вкладка до „С. Господаря" річно 1 зол. і т. д.).

Але слухаймо про ці благодаті:

„Звйонзек" веде боротьбу за нові права, за зміну рільного устрою, за *негайне вивласнення великих двірських обшарів без відшкодування (!)*, за звільнення „хлопів" від ярма злиднів, за амнестію, віддовження, зменшення податкових тягарів, підвищення цін на продукти, обниження цін промислових виробів, боротьба проти капіталістів, звільнення господарств до 5 га від усіх податків, за хліб і працю. А до того ще: організує правну оборону, пише подання, дає поради і т. д.

І все це тільки за 12 зол. річно (можна ратами).

Осліплені цією благодатю селяни, надіючись на таку рясну небесну манну — господарську, соціяльну, правну, податкову і т. д., витягають з кишені останні золотівки й дають. І тим більше, що так гарно до них промовляють: „Товаржище і Обивателе Хлопі" та все даватимуть даром (12 зол. не рахується).

На нещастя, маємо скептиків, які й цю благодать зараховують до „єгипетських кар" і то найстрашніших, бо облудних і брутальних. Ці скептики навіть подають докази:

Натягачами тих спасителів селянства (за 12 зол.) часто-густо є найгірший елемент, що вже понаривав дядьків у характері представників ріжних фірм (один, здається, з Дубна, здефраудував ці золотівки й утік до другого міста, де намагався покінчити самогубством). Стягнувши „вписи" до „Звйонзку" ті люди вдруге й не показуються в селах. Обіцяють неможливі речі, як нпр., у с. Л—ві, де втягнувши кільканадцять дурніших селян, годували їх надією, що поможуть їм дешевше списати „купчу" за землю, що її дістали з парцеляції в поміщика.

Отже, що це є: благодать, чи справді чергова „єгипетська кара"? Але чому тоді улекшують роботу агентам цих спасителів деякі солтиси, ба навіть учителі? Може би відповідні чинники влади розглянули ці дивні історії..

Senex.

Діяльність Сокільської Орґанізації в мин. році.

Напередодні Загальних Зборів Сокола-Батька.

В неділю 14. ц. м. відбудуться звичайні річні Загальні Збори Сокола-Батька у Львові. З цього приводу буде цікаво буде приглянутись ближче праці централі сокільського руху на наших землях за минулий (1934) рік.

Старшина Сокола-Батька відбула в 1934 р. 45 засідань, що свідчить найкраще про інтенсивну працю в Товаристві, яка, як знаємо, велася в дуже неприятливих обставинах. Старшина присвятила багато зусиль і накладу енерґії для сконсолідування сокільської організації внутрі й назовні, започатковуючи схему сокільської ривалізації поодиноких гнізд у краю.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА.

Товариство мало з кінцем 1934 р. 254 членів фізичних і крім цього 59 замісцевих, разом 313 членів. У 1934 р. прибуло 81 членів, 12 виступило, 6 виключено і 3 померло. До Т-ва належали як члени майже всі сокільські гнізда краю як особи правні. Чл. вкладка для фізичних членів була 1 зол. місячно, для сокільських гнізд 8 зол. річно. Вплатили вкладки: 133 членів фізичних точно і 121 частинно. В 1934 р. вплинуло до канцелярії С.-Б. 1.511 письм, вислано 978. Крім цього вислано 2.621 обіжників.

СОКІЛЬСЬКІ ГНІЗДА.

Щодо сокільських гнізд у краю, то в звітовому році було діяльних гнізд 220. Окрім цього є ще ок. 150 сок. гнізд недіяльних, яких не можна ніяким способом спонукати до праці, і відновлення діяльности. В мин. році через брак статутів не основано ніодного гнізда. Натомість влада розвязала у львівськім воєвідстві 1 гніздо (Городок), у станиславівськім 3 (Веринь, Рунгури, Тяпче) й 1 в тернопільськім (Ордів). Можливо, що є ще деякі випадки розвязання гнізд, одначе дотичні гнізда не повідомили про це централі. Подавані причини розвязання опираються на давніше практикованих зразках, що гнізда ведуть військові вправи, а також, що гуртували шкільні діти. Треба згадати, що напередодні Здвигу завісила влада кілька гнізд у повітових містах, як Рогатин, Долина, Чортків та виарештувала деяких відпоручників, полишаючи тимсамим сокільські гнізда в деяких повітах без проводу. Цікавий випадок маємо з гніздом в Дубні, пов. Ланцут, де староство завісило діяльність сок. гнізда ще 8. II. 1934 р. і коли старшина цього гнізда, опираючись на приписі закону про т-ва хотіла його відновити, староство трикратно його завішувало аж дотепер.

ХТО ПРАЦЮЄ В СОК. ГНІЗДАХ.

З присланих 155 звітів з діяльности за 1924 р. виходить, що ті гніза гуртують членів вище 30 років життя 1.728 побратимів і 158 посестер, членів від 18—30 років життя 6.388 побратимів і 2.407 посестер та учасників від 14—18 років життя 915 хлопців і 926 дівчат. Разом 155 гнізд гуртує 12.522 осіб, себто пересічно на кожне гніздо припадає 80 осіб. Справа збільшення числа членів у сокільських гніздах виказує з року на рік поправу; бо в 1932 р. припадало на гніздо 63 одиниць, в 1933 р. 73 одиниць. Ті 155 гнізд приняли в 1934 р. 3.493 нових членів, а вичеркнули 1.096 членів. Зовсім зле представляється справа вирівнювання членами членських вкладок до гнізда, бо лише 6.353 осіб, значить ок. 50 прц. зорганізованих одиниць виконало свій обовязок. Тут треба ще вложити багато енерґії, бо плачення вкладки є підставою сокільської дисципліни. Зовсім лихо мається також справа руханкових одягів, бо лиш 1.455 осіб має їх, або ок. 12 прц. Руханкових приладів мають гнізда обмаль: 12 коней. 22 поручок, 30 дручків і 6 інших. Пересічно припадає один руханковий прилад на 2 гнізда.

У звязку з підготовою до Здвигу гнізда присвятили в 1934 р. більше уваги сокільському тіловихованню, як попередніми роками. Однак програма тіловиховання у гніздах надальше обмежувалася переважно до переведення приписових вправ вільноруч і лише в малих випадках стояла на дійсно сокільськім рівні. Поруч це гнізда займалися ще культурно-освітньою працею в аматорських гуртках, концертах, відчитах, курсах для неграмотних, тощо.

Повну членську вкладку в 1934 р. вплатило 99 гнізд, частину 15 гнізд.

З присланих звітів виходить, що головами гнізд були: у 58 прц. селяни, 12 прц. ремісники й робітники, 8 прц. студенти, 6 прц. прив. урядовці, 6 прц. священики, адвокати й лікарі, 5 прц. купці і промисловці і 5 прц. інші. Начальниками і справниками було: 56 прц. селян, 19 прц. ремісників і робітників, 1 прц. адвокатів і лікарів, 4 прц. прив. урядовців, 13 прц. студентів, 5 прц. купців і промисловців, 2 прц. інших звань.

ПЛЯН ДІЯЛЬНОСТИ НА 1935 РІК.

Для гнізд опрацьовано на 1935 р. плян діяльности, який має на меті оздоровити відносини в сокільській організації, виробити дисципліну й виховувати членів у розумінні сокільських ідей та двигнути діяльність сокільських гнізд. Почавши від грудня 1934. висилає Сокіл-Батько щомісяця до кожного гнізда обіжники, у яких є намічена праця на кожний місяць та долучений реферат про сокільське виховання. Плян праці є так побудований, що він можливий навіть найслабшому гніздові до виконання. Найбільше уваги присвячено там сокільському тіловихованню, бо це головна ціль сокільського руху. Із виконанням пляну праці переводиться рівночасно суперництво між гніздами краю за першенство. Всі гнізда беруть у нім обовязкову участь. На очах переводиться велика переміна у психіці соколів. Організаційна Секція С.-Б. відбула по Здвизі 10 організаційних поїздок у краю та 4 у Львові, головно на загальні збори гнізд. Окрім цього у Львові відбуваються раз у місяць сходини голов і начальників львівських гнізд.

При Т-ві працюють секції: руханкова, спортова (з гуртками: легко-атлетичним, спортових гор, ситківки, туристики, пливацьким, каюковим, пінґ-понґовим, боксерським, совгарським і лещетарським, що був у дійсності окремою секцією). Крім того іствував гурток організаційний та інструкторсько-судейський.

АКЦІЯ ВИКУПНА УКРАЇНСЬКОГО ГОРОДУ.

До Загальних Зборів (22. 4. 1934 р.) акцію викупна Українського Городу вів бл. п. надр. Ст. Стеблецький. По Заг. Зборах перебрали ведення цих аґенд д-р Федів Ігор і Копач Роман.

Стан фактичний викупна Українського Городу представляється так: З цілого простору землі 65.149 м. кв. викуплено 42.429 м. кв., заданковано і сплачується в піврічних амортизаційних ратах 9.772 м. кв., лишається ще до дальшого викупна 12.948 $м^2$ землі. Аморт. рати (10) розложені на час від 1. І. 1932. до 1. VII. 1936. включно. Всі зусилля звернені покищо на те, щоби придбати на час відповідні фонди та заплатити біжучі рати. На 1934 р. припадало

...ри рати, разом на суму 910 ам. дол. Лишаються ще до сплати 4 рати, разом на суму 1700 ам. дол. За 1934 р. зібрано на викупно Українського Городу 3821. 46 зол.

ПРЕС. ОРГАН ТОВАРИСТВА.

Орган Т-ва „Сокільські Вісти" друкується пересічно у 1.200 примірниках. В мин. році вийшло 9 чисел. Це видавництво, на жаль, дефіцитове. В останніх місяцях слідно деяку поправу і зріст числа передплатників.

Отсе найважніші дані зі звідомлення Сокола-Батька за 1934 рік. При цій нагоді варто згадати, що Українське Сокільство за границею зорганізоване в „Союзі Українського Сокільства за кордоном" з осідком у Празі, Подубицях, Ржевницях, Брні, Ліберці, Буенос-Айрес, Ля Фальда і Кордоба. За кордоном виходять як місячники два українські сокільські часописи, а саме: „Український Сокіл" у Празі (ЧСР), виданий Союзом Українського Сокільства за кордоном та „Український Сокіл" в Аргентині, виданий сокільським гніздом у Буенос-Айрес.

Закарпаття.

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ОБЄДНАННЯ — НОВА ПОЛІТИЧНА ПАРТІЯ.

З українського аграрного тижневика „Земля і Воля" довідуємося, що деякі українські діячі на Закарпатті творять тепер українську політичну партію під назвою „Українське Національне Обєднання". Це булаб перша українська політична партія на Закарпатті, вповні незалежна від посторонніх чинників (бо всі інші тісно звязані з ідентичними чеськими партіями). В справі утворення Українського Національного Обєднання відбулася в неділю 7. ц. м. нарада української інтелігенції в Ужгороді, де про потребу утворення на Закарпатті української незалежної партії реферувала відома діячка п-і Невицька. На нараді рішено виробити програму Українського Нац. Обєднання і приступити в найкоротшому часі до утворення нової партії.

УКРАЇНЦЯМ — УКРАЇНСЬКА РАДІОСТАЦІЯ.

На конференції дня 15. березня ц. р. представники українських культурно-освітніх, політичних та громадських установ Закарпаття, як також представники преси, ухвалили постанову, в якій домагаються якнайскоршого збудування української радіостанції в Ужгороді. При дотеперішній організації радіовисилання програм українське населення Закарпаття не лиш не має майже ніякої користи, але навпаки: терпить ще знущання над своєю рідною мовою, як це практикує кошицький відділ радіостації для Закарпаття. Висилка відбувається у незрозумілій населенню мові (московсько-словацькій мішанині), на що є повно нарікань. Конференція ухвалила вимогу, щоб тимчасово, доки не буде вибудувана українська радіостація в Ужгороді, як центрі культурного, політичного і господарського життя Підкарпатської Руси, відділ кошицької радіостації для Закарпаття був розширений таким способом, щоби крім денної хроніки зарезервовано денно найменше дві години для наших програм та відчитів.

ШЕВЧЕНКОВЕ СВЯТО В МУКАЧЕВІ.

7. квітня ц. р. філія „Просвіти" й Український Пласт у Мукачеві влаштували в городському театрі святочну академію, присвячену памяти Шевченка. Святочну промову сказав В. Потушняк, молодий енергійний громадянин. Сценічна картина „Тарас-дитина" подала видцям цікаві моменти з дитячих літ поета. Безумовно була публика захоплена ручними вправами шкільних дітей; дівчатка вправляли дуже гарно. Народні строї і наші прапори доповнювали цю подивугідну гармонію нашої надії і краси. Вправи хлопців рушницями були приємні для слухачів; видно було, як наша молодь шанує славну давнину нашого народу. Спів-присяга подавала рішучу відданість молодих серць праці для здійснення всіх наших мрій. Співана пластовим хором „Гамалія" під дир. п. Свереняка була точкою чи не найкращою щодо значіння. Вірш, що його продеклямував Е. Галай, був відданий з переживанням. Шкільна молодь заспівала народні пісні і пересвідчила всіх, що українська пісня охоплює серця нашої молоді. Програма скінчилася „Заповітом".

ГРИГОР СМОЛЬСЬКИЙ.

Берлін-Париж.

(Дві столиці)

Небагато думаючи скажеш: оба міста майже однакові. Такі самі вулиці, такі самі камениці, двірці, підземельна залізниця та й навіть щодо числа населення і простору великої ріжниці між ними нема. А придивишся ближче — два окремі світи.

Це не проявляється у написах, тут у німецьких, там у французьких, ані в тому, що Берлін не має вежі Айфля ані церкви Нотр Дам та не видно в ньому стільки чужинців — передовсім мурин́ів і японців, що в Парижі, але відчуваєш це зразу в дусі й атмосфері обох столиць, що характеризують обі раси: германську і романську.

Навіть не треба оглядати цілого Берліна, а вистане перейтися від шлеського двірця до музею „Цісаря Фридриха", щоб відчути духа ладу й обовязку, а ще більше суху формалістику, що кидається у вічі, як кавчуковий комірець і накрохмалений передок сорочки львівського еферита в неділю.

Почування тої формалістики таке сильне, що хотячи викинути зайвий кусник паперу з кишені, я тратив дорогі хвилини, шукаючи за кошиком на відпадки, замісць користати з нагоди оглядати місто.

Властива моя ціль оглянути музей. Зі стін музею віяла ввесь час гробова суворість і понура повага, а тих кількасот образів розвішаних з найбільшою дбайливістю майже губилися серед високих тяжких мурів. Коли я несподівано замкнув очі, щоб сильніше вбити собі в память деякі образи, то замісць них стали тиснутися настирливо дрібничкові формальности при вході, обовязковий перехід через залізний коловорот, купно білету, якого ніхто не відбирає від мене, а образи придушені стінами втікали далеко.

Ще й нині маю враження, що тут стоїть цей музей не тому, що люди люблять мистецтво, відчувають його потребу, живуть і насолоджуються творами малярства, але просто тому, що культурний нарід повинен мати музей і що він потрібний для великої Німеччини.

Мені здавалося, що замісць оригіналів Менцля, Бекліна, Лібермана моглиб так само добре висіти на тих самих місцях копії тих картин, а коло них однаково висілиб два термометри і стояв би сторож в уніформі. З музею виходив я на камінне простокутне подвіря, замкнене з обох сторін довгими, високими крилами музею, що робили враження раз бетонової твердині, то знову понурого замку ще з часів Нібелюнгів.

Навіть темна Спрея, яку переходив я зараз по перекинутому через неї мості, плила важко і повільно, гейби не воду, але оливо несла у своєму річищі.

Щось притаєне і замасковане віяло з облич людей на вулицях і здавалося мені, що бачу на кожному з них сталевий шолом і тяжкі зі залізним окуттям чоботи, під якими гине трава, стогне земля.

Я не бачив ані фабрик заліза, ані бетонових будівель, але відчував, що ці два холодні матеріяли вросли в германське тіло, як обовязок, порядок і жорстокий „мус" всякли в їхню кров.

Якесь грізне фатум понуре висіло у повітрі, фатум, що кермує волею тих людей і задля якого вони всі стали автоматами.

Я не покидав, але втікав з Берліна, як від невблаганного єства, що не знає ніяких почувань любови, милосердя, співчуття ані радости і летів у другий світ сонця — Париж, новітній Вавилон.

Чи то ширина бульварів (ширина родить почування легкости), чи роскішні парки, чи лагідніший клімат, чи широкі веранди каварень, чи обстрункі красуні з веретеноватими ногами, обличчям запудрованим та підмальованими віями і бровами, так що кожна з них стає живою картиною з портретів Ван Донгена, чи оті пари молодят, що не скриваючи своїх почувань ідуть по бульварі, притулившись цупко до себе, чи врешті моє упередження до парижан, досить що Париж викликує почування легкости, вдоволення, ясности, свободи...

З облич і поведінки людей бачу, що кожен з них живе в повному розумінні того слова, користає вповні з усіх дарів природи, з усіх дарів духа і тіла. Кожен з них любить життя, а передовсім самого себе, живе для себе, а не для когось і чогось, не для порядку і мусу (і тому світить на вулиці, курить у кіні), все створене для нього. Він не живе для держави, бо держава існує для нього і якщо дуже любить вітчину і кладе за неї свою голову то тому, що йому в ній добре, вигідно і свобідно.

Маю відразу до неморальности в сексуальному житті. Та чомусь у Парижі бачу у всьому міру і не можу стриматись від враження, що кожний тут кермується розумом. У них нема того фальшу, що у перебільшеній формі іствує в нас у деяких проявах суспільного життя.

Коли рано йду вулицею і надумуюся, чи йти мені до Лювру чи Люксембургу, мимоволі відчуваю невидне річище, вижолоблене віками, яким пливе життя Парижа: інтуїція, система, льогіка. І моя вдача насичена безмежною свободою піль і лісів, що не знає перегород і перешкод, не може видержати тих вирізьблених рям того річища і шукає виходу в утечі в рідні сторони. Для нашої анархічної вдачі з розмахом і вимахом, широких степів, сезонових отаманів, що бють одні одних для того лише, щоб не пропала козацька слава, нема місця тут.

До парижан можна сміливо приклсти слова: мистецьке безладдя! Це видно і в Люврі і на вулиці, в поведінці підпитого вином парижанина, а навіть у таких дрібничках, як лихі репродукції листівок кращих творів малярства. Німецькі видання кращі і вірніші. Чи це не брак терпцю і брак замилування до самої праці? Вони волять давати оригінали, а копії хай роблять ті, що не мають мистецького хисту.

Почування пригноблення, яке виринуло після приїзду, скоро уступає. Вчуваюся в погідний ритм париського життя і так з ним зживаюся, що година виїзду у рідні сторони це наче розлука з коханою особою.

З нашої кооперації.

КООПЕРАЦІЯ ПІДТРИМАЛА СЕЛО В НЕЩАСТЮ.

Саме рік тому, у Страстний Четвер 1934 р., страшна пожежа знищила 179 господарств у Денисові тернопільського повіту. В хатині на кінці села запалилася саджа, а що в тому часі був сильний буревій, то вогонь поширився дуже скоро і за пів години ціле село стояло у вогні. Про рятунок не було навіть мови. 800 мешканців села опинилося без даху над головою, без куска хліба й одежі. Крім худоби, майже нічого не вдалося врятувати. Розпука охопила нещасливих людей.

І саме в цім тяжкім нещастю показалося, що кооперативна ідея, ідея самопомочі та обєднання, глибоко вже вкорінилася в душу нашого громадянства, зокрема селянства тернопільського повіту. На заклик Повітового Союзу і „Сільського Господаря" кооперативи сусідніх сіл негайно зорганізували поміч для погорілого села. Перші приїхали під проводом кооператорів підводи з харчами і соломою зі села Плотичі. Привезли 300 пасок і 8 фір соломи. За ними пішли інші села. Разом 97 сіл цілої округи привезли свої жертви для потребуючого брата.

Доставлено разом 5.247 штук пасок приблизно ваги 15.741 кґ., 8.481 штук яєць, 44.420 кґ. збіжа, 1.013 кґ. муки, 5.683 кґ. бульби, 105 кґ. мяса, разом привезено харчів около 67.366 кґ., отже пересічно по 84 кґ. на особу. В цей спосіб забезпечили наші кооператори погорільців не лиш харчами, але, доставивши насіння ярого збіжа, дали їм спромогу покінчити весняні засіви.

Також подбали і про худобу, бо звезли 421 фір соломи і 137 міхів січки. Збірка одежі дала 393 штук ріжної одежі. Крім того 283.91 зол. готівкою. Зокрема прийшли з видатною поміччю наші кооперативні централі й інші установи, разом на квоту 613.25 зол.

Фабрика мила Центросоюзу жертвувала для погорільців 200 кґ. мила, фабрика „Фортуна Нова" прислала для дітей на „Свято матері" 50 кґ. цукорків, кооператива „Робітничий Дім" у Львові — 13 подушок і 30 штук одіння.

Для віднови садів дістав кружок „С. Г." в Денисові від садівничого заведення А. Терпиляка — Залуква, 200 чудових щеп черешень, від п. Коника з Хмелеви 10 оріхів-деревець і 25 овочевих кущів. Мотузярня ПСК в Копичинцях прислала негайно після пожежі 20 пар порядної упряжі, даючи спромогу погорільцям покінчити весняні роботи.

Великим порятунком для доставців Районової Молочарні був безпроцентовий зачет Маслосоюзу у висоті 1.000 зол. на купно грису для коров, наслідком чого стримано випродажу коров, бо було чим перетримати до зеленої паші. Доставили грис безплатно підводи з Гаїв, Березовиці і поблизьких сіл Тернополя. Пасічнича Спілка дала для перевезення грису 26 мішків.

Оттак спільними силами обєднаних в кооперації громад урятовано 800 мешканців Денисова від загибелі.

В БОРЩІВЩИНІ НЕ ВИДНО ПОСТУПУ.

Борщівщина, один з найбогатших і найсвідоміших повітів Східної Галичини, в кооперації, на жаль, не робить великих поступів. Останні звідомлення з 33 перевірених у тім районі кооператив виказують, що тільки 46 проц. сільських господарств є скооперованих. В 1934 р. прибуло до тих кооператив всього 416 членів. Торги зменшилися у всіх кооперативах на 6 проц. Загальний біланс усіх кооператив виказує загальну страту на 887 зол. Виною тут мала кооперативна свідомість і брак фахових та ідейних проводів по низових кооперативах. Та є й добрі сторінки господарки кооператив цього району. Це в першій мірі зменшення боргів по кооперативах, загально на 13 проц. у порівнанні з 1933 роком, добре відношення власних фондів до чужих, яке не переступає відношення 1:0.22, та добра торговельна вірність Повітовому Союзові.

ПОВІТОВИЙ СОЮЗ КООПЕРАТИВ У ЖОВКВІ ПІДНОСИТЬСЯ.

Після довголітніх політичних та особистих сварів, які підкошували всяку працю в повітовім осередку кооператив у Жовкві, прийшло врешті в 1934 р., завдяки новій дирекції, встановленій Ревіз. Союзом, до поправи відносин у цій повітовій централі. Праця нової дирекції і під оглядом організаційним і під оглядом торговельним принесла гарні успіхи.

ПСК згуртував біля себе майже всі кооперативи ріжних видів району. В противенстві до 4 попередніх років — працьовано буджетово і біланс виказав надвишку. Обороти ПСК у всіх відділах помітно зросли (не зважаючи на загальну знижку цін на товарах). Розбудовано відділ сільсько-господарських продуктів та артикулів с.-госп. потреб. Зрозуміння ваги кооперативної надбудови для піднесення хліборобського стану села взяло верх, низи зуміли оцінити працю ПСК та його теперішнього проводу. Торговельна вірність низових кооператив до ПСК добра; також і ПСК не спроневірився в торговельній вірности супроти ЦС. Обороти в продуктах зросли о 87 проц. (яйця) і 117 проц. (збіжа та фасоля), а в відділі с.-госп. потреб о 119 проц. ПСК взявся до скупу і збуту збіжа та фасолі, перепродав більше 403 скринь яєць і 881 сотнарів збіжа; перепродав 7 ваґонів вапна, 3 ваґони цементу, 1 ваґон коксу. Вапном, цементом і коксом здобуває собі монополь у Жовківщині.

ПСК зліквідував 49.81 проц. боргів, до мінімум обнизив векслевий кредит. Купує і продає за готівку. Кооперативи переходять на готівкову продажу товарів.

Протиборгова акція в районі дала спад боргів о 20 проц.

ПСК відступив частину площі кооперативній фабриці цикорії „Суспільний Промисл" у Львові на вибудування сушарні. Селян заохотив до управи цикорії та дав їм у цей спосіб змогу користуватися більшими матеріяльними здобутками з обрібки землі. Викінчено також будову маґазину. 1934-ий рік стане мабуть переломовим у діяльності ПСК в Жовкві.

В. Л.

М. ВОЗНЯК. 3)

ПІД ГАСЛОМ: „НА ДНІПРО! НА ДНІПРО! ДО КИЄВА!".

(Францішек Духінський і українська справа.)

Він обвинувачував тих зпоміж польської суспільности, що нову назву Московщини — Росію писали по-польському через одно с, у бажанні зблизити її до назви українців „Русь". Він не бачив „інш. рятунку для Европи, отже й для Польщі, як у відродженні українців в їх національному дусі, себто европейському, а цілком не в козацькому дусі". Духінський бачив „щораз ближчу руїну Европи", бо „навіть так звані ліберальні москалі злучені з царатом, бачучи, що від Москви залежить вибрати відповідні хвилини, щоб зруйнувати Европу на річ своїх інституцій, себто комуністичних рівностей, вибираючи до помочі численні европейські партії, які працюють над здійсненням тих московських комуністичних рівностей, а також вибираючи відповідну до часу до своєї завойовницької мети німецьку або французьку силу".

Перестрашений москвофільською політикою Вельопольського й сподіваючись, що Росія кинеться при помочі німців або французів на Европу, Духінський поспішив до Відня. Дві події гнали його туди: звістка, що кабінет ґр. Альфреда Потоцького завізвав народи Австро-Угорщини нарадитись над своєю безпечністю, і факт, що в Галичині під проводом віцемаршалка сойму Юліяна Лаврівського зорганізувалась українсько-католицька партія „в дусі европейської цивілізації". Її прапор був — згідно з словами Духінського — „прапором боротьби проти русско-московського сторонництва, яке наслідувало сторонництво Вельопольського. Орган віцемаршалка „Основа" був продовженням „Основи", яку заклав у Петербурзі Куліш, що боровсь проти польської аристократії, але в дійсності виробляв єдність українців із поляками проти Москви". Словом „невідрадний стан справ серед польської суспільности причинивсь до тим швидшого порозуміння киянина (себто Духінського) з віцемаршалком Лаврівським. Останнім вислідом цього порозуміння було надрукування в „Основі" в цьому ж 1871 р. вияснень киянина „об односинах язика руського до московського" з підписом „Киянин", а в 1872 р. розвідки, пересланої з Цюріху через студентів політехніки українців із приводу свята в память Шевченка. Було це продовження вище згаданих вияснень самого Киянина як зміст його конференцій. Редакція підносила від себе єдність поглядів Киянина з поглядами Кавеліна, які друкувала в 1870 році." Кавеліном цікавивсь Духінський тому, бо він звернув увагу своїх земляків на думки Духінського про їх минуле й майбутнє.

Признання самого Духінського до співробітництва в „Основі" лишилось без уваги українських і польських бібліографів. Він признавея до авторства двох своїх статтей в „Основі", до одної п. з. „Відносини язика руского до московского", підписаної „Киянин", в чч. 52, 55. 61—62, 65, 67, 69 „Основи" за 1871 р. і до другої, пересланої з Цюріху в 1872 р. У першій зазначив Духінський, що „переєправи, які нині ведуться межи русинами народними а пруссистами о відносинах язика руского до московского, а лучше сказавши, о народних відносинах русинів до москалів і до поляків, мають надзвичайно велику досяглість не тілько для тих народів, але і для всіх народів цивілізації европейської і їх сусідів. Се є відновленєм переєправ, які були вже на Руси в віках XIII і XIV, бо і тоді рішалися подібні питання". Маємо тут зразок мови Духінського, без сумніву з деякими редакційними змінами, якщо зважити слова „односини", „руського" й „московського" в польській брошурі Духінського й „відносини", „руского" й „московского" в „Основі".

Обговоривши евфонію, переходить Духінський до дальшої ріжниці словами: „Іншою важною точкою, далеко важнішою ніж евфонія, є характер цивілізації", чим займається автор у другому розділі статті. Але ж „окрім характера цивілізації, опертої у русинів на індивідуалізмі і федерації, у москалів — на комунізмі і царизмі, причина ріжниці в язиках двох народів лежить у традиціях історичних", чим і виповнений третій розділ статті. „Іншою великою точкою в оціненню відносин язиків руских до московского і польского є вплив геольогічний", про що є мова в останньому, четвертому розділі статті Духінського.

Друга стаття Духінського, до якої він сам признався, надрукована в чч. 18—20 „Основи" за 1872 р. п. з. „Відношеня русинів до поляків і до москалів. А під взглядом гідрографічним. Б. під взглядом орографічним. В. щодо походженя і цивілізації", не має підпису, бо й не скінчена: на кінці стоїть (Д. б.), себто далі буде, а продовження нема.

(Далі буде).

Подяка.

Всім тим організаціям і окремим особам, які з приводу прикрої пригоди, що стрінула мене тиждень тому, устно або письменно висловили мені своє співчуття, із них у першу чергу Його Ексцеленції Митрополитові Кир Андреєві, — складаю на цій дорозі щиру подяку.

Львів, 13. квітня 1935.

І. Кедрин.

Відповідь

на Зияснення Головної Управи Рідної Школи.

Союз Українських Приватних Службовиків „СУПРУГА" і „Самопоміч Службовиків Народної Торговлі", як професійні організації українських працівників, що стоять на сторожі оборони прав своїх членів і яких члени є одночасно членами Рідної Школи, а в багатьох випадках переважно її працівниками, вважають за свій обовязок висловити прилюдну думку у звязку з оголошеним у пресі „Виясненням Головної Управи Р. Ш." у справі загального виповідження праці всім львівським учителям і службовикам Р. Ш.

У своєму вияснінні Президія Р. Ш. покликується на 21-у резолюцію Загального Зїзду Р. Ш. з [illegible] IV. 1933. р., на ухвалу Головної Управи з 7. X. 1931. р., та на 15-ту резолюцію Загального Зїзду Р. Ш. з 25. XII. 1933. р.

На основі докладної перевірки наведених рішень стверджуємо, що:

а) Загальний Зїзд Рідної Школи доручив виступити зі всею рішучістю проти таких одиниць зпоміж учительства чи службовиків, яких поведінка чи вчинки не відповідають високому званню рідношкільного вчителя чи службовика";

б) Загальний Зїзд доручив Головній Управі Р. Ш. „зладити збірну умову (правильник) для учителів і службовиків Р. Ш. в порозумінні з їхніми представниками";

в) ухвала Головної Управи Р. Ш. з дня 7. X. 1931. р. торкалася адміністрації фондів Р. Ш. й нічого не говорить про виповідження праці.

З повищого виходить виразно, що тенденцією вище наведеної ухвали Загального Зїзду Р. Ш. було звільнити Рідну Школу від одиниць сумнівної вартости, якщоб такі були. Треба додати, що повищу резолюцію заініціювали на тому ж Зїзді Р. Ш. саме нині зредуковані службовики Р. Ш. зі Львова. Тимчасом своїм виповідженням поставила Президія Р. Ш. під сумнів громадянську вартість цілого львівського рідношкільного персоналу, хоч між ними є люди, що мають понад 30 літ жертвенної праці в Рідній Школі. Є між ними також громадянка, яку один із Загальних Зїздів іменував був почесним членом Р. Ш.

Коли ж перед остаточним оформленням договору Президія Р. Ш. виповіла працю всім львівським працівникам Рідної Школи, то тим самим вона знехтувала рішення Загального Зїзду Р. Ш., що доручив опрацювати договір у *порозумінні з представниками вчительства і службовиків Р. Ш.*, поставила працівників у примусове положення: приняти накинені правила, або опинитися без праці. Президія Р. Ш. пояснює громадянству, що нібито для введення в життя нового збірного договору (чи правильника) було потрібне попереднє виповідження дотеперішніх умов. Такий погляд не є правно обоснований. Бо кожний службовий договір може бути за згодою обох сторін заступлений іншим договором, *без потреби попереднього виповідження праці.*

Такої думки мабуть була і сама Президія Головної Управи Р. Ш. Хоч проєкт нового збірного договору обіймає всіх працівників Р. Ш. як у Львові так і в краю, то — по нашим відомостям — Президія Р. Ш. не наказала загальної виповіді своїм підчиненим Кружкам Р. Ш. й виповідь одержали лише львівські працівники. Отже коли не виповіджено праці „формально і своєчасно" персоналові у краю, то таксамо не було підстави виповідати й у Львові.

Якщоб одною з цілей рішення Президії РШ була знижка платень персоналові, то треба ствердити, що рідношкільний персонал ніколи в тому напрямі не робив труднощів проводові РШ (останній з доказів: добровільна згода львівських працівників РШ на відписання цілої одномісячної платні в році 1934-ому на користь Р. Ш.).

Подаючи повищу відповідь на „Вияснення Головної Управи Р. Ш.", з жалем мусимо завважити, що своїм виповідженням праці, яке несподівано заскочило працівників РШ, поставила Президія Р. Ш. тих працівників у дуже прикре психічне положення, вичікуючи в непевности поновного принняття, або звільнення з праці. Очевидно, що така загальна виповідь праці та її форма сильно вразила ввесь загал українського службовицтва, яке є одним з найактивніших членів Рідної Школи. Можна побоюватися, що такий поступок може нанести для самої установи матеріяльну і моральну страту, якщо провід Рідної Школи не відкличе рішення Президії виповідження праці.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ „СУПРУГА":

Д-р К. Коберський, І. заст. голови. *д-р І. Федів,* II. з. голови. *д-р Д. Бречка,* секретар.

ЗА УПРАВУ „САМОПОМОЧІ СЛУЖБОВИКІВ НАРОДНОЇ ТОРГОВЛІ":

П. Кіт, голова. *В. Кисілевський,* секретар.

Кара смерти на дітей в СССР.

(РО) Перед кількома днями в Москві оголосили рішення центрального виконавчого комітету і Ради Народніх Комісарів про введення кари смерти для малолітніх проступників себто дітей. Це рішення підписав голова центрального виконавчого комітету Калінін і голова Ради Народніх Комісарів і колишній головний прокуратор СССР Акулов.

Ця зміна карного кодексу доказує повну безсильність большевицького уряду у боротьбі зі зростом злочинности в СССР. Одночасно розбиває міт про всесильні виховні методи, яких „тайну" знала буцімто большевицька влада. Під час будови Біломорсько-Балтійського каналу руками політичних і кримінальних проступників найвизначніші провідники уряду і большевицькі письменники не могли нахвалитись своїх виховних метод. М. Ґорький а за ним і инші большевицькі письменники заявляли, що тільки большевицький лад може переродити найгірше суспільне шумовиння. Концентраційні табори і большевицькі вязниці між іншими теж відомі на ввесь світ Соловецькі острови назвав Ґорький „великою виховною школою". Такий відроджений проступник був улюбленим героєм большевицьких повістей і сюжетом для мистецтва. Большевицька преса одноодушно запевняла, що досвід з будовою Біломорсько-Балтійського каналу доказує нечувану моральну силу большевицького ладу.

Тимчасом введення кари смерти для дітей розвіяло цей міт. Рішення доказує проречисто, що большевицька влада не має інших засобів крім примусу у боротьбі зі злочинністю, яка заливає край. Цій справі московська „Правда" з дня 9. квітня ц. р. присвятила велику передовицю, намагаючись вияснити розвиток злочинности серед дітей.

Головною причиною злочинности серед дітей — пише „Правда" — є те, що „нове покоління не знає, не нюхало капіталізму, не виділо ніколи живого поліціянта, вивіски приватного банку, не відчувало тяжкої зневажливої руки господаря-гнобителя. Опісля „Правда" накидається на батьків, суспільність та адміністрацію, які зрозуміли свободу у соціялістичнім краю саме навиворіт міркуючи, що вона дозволяє дітям безкарно топтати всі обичаєві приписи. Відповідальність паде теж на комісії для нелітніх, які буцімто „виявили повну безрадність у боротьбі зі злочинністю малолітніх". Постановою центрального

виконавчого комітету і Ради Народніх Комісарів пояснює „Правда“, як безоглядне рішення, щоб зліквідувати „мигдалові взаємини“ з малолітніми проступниками. Закон не знає жартів.

Постанови про введення кари смерти для малолітніх не підписав Сталін тому, щоб скинути обурення Европи зі себе і з комуністичної партії на державний апарат.

—o—

Залізнича катастрофа в СССР.

МОСКВА ПАТ. З Перму повідомляють, що внаслідок знищення рейок дійшло до залізничої катастрофи. Одна особа вбита, девять ранених.

—o—

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Рада міністрів звернулась до президента Масарика, щоб розвязав парлямент і розписав вибори на 19. травня ц. р.

— Спеціяльний суд у Роштох засудив католицького пароха пралата Леферса на півтора року вязниці за критику книжки Розенберга п. н. „Міт XX. віку“.

— Мін. Ґебельс заявив підчас промови у Франкфурті, що Німеччина не має ніяких воєнних намірів. Мир є в інтересі німецьких робітників. Тому, що Німеччина не має приятелів, які боронилиб Німеччину, боронитиме її сила німецького народу.

— Підчас летунських вправ недалеко Праги вдарились два літаки і згоріли. В катастрофі згинули два летуни і два механіки.

— Італійсько-абісинський конфлікт розглядає спеціяльна комісія, до якої ввійде по двох членів італійського й абісинського уряду.

—o—

Розправа проти Каменоса.

АТЕНИ, 13. 4. ПАТ. У понеділок 15. квітня починається перед надзвичайним воєнним судом у Кавалі розправа проти ґен. Каменоса і проти старшин, що разом із ним утікли до Болгарії. Як відомо, ґен. Каменос був головним керманичем повстання в Македонії та Тракії.

—o—

Усунули 40 судовиків, 700 моряків перенесли до сухопутного війська.

АТЕНИ, 13. 4. ПАТ. На днях появилося спеціяльне видання урядового денника, в якому оголосили листу 45 членів судівництва, усуваючи з їхніх становищ. На приказ міністра війни 700 моряків, що належали до залоги збунтованих воєнних кораблів, перенесли до сухопутньої армії. Оголосили теж нову листу 134 осіб, учасників революції, яких рухоме й нерухоме майно сконфіскували.

16 старшин вернулось до Греції.

АТЕНИ, 13. 4. ПАТ. До Атен вернулось з Неаполю 16 старшин, які втікли з Венізельосом до Італії. Старшини зголосилися у грецького консуля в Неаполі з проханням відставити їх до Греції. Юрба хотіла їх у порті злінчувати, але поліція недопустила до цього.

Воєнний суд засудив свояка Венізельоса Пістолякіса і поручника маринарки Канаріса на 20 років вязниці, 11 підсудних від 2 до 20 років вязниці, 9 звільнили.

Шевченко і Европа.

„Журналь де Женев“ приніс замітку під титулом: „Памятник українському поетові, що представлений як большевицький пророк“. У цій замітці говориться: „Нарешті по пятидесятилітній дискусії вибудовано памятник найбільшому українському поетові на головній площі Харкова, другої столиці України. В добі царської Росії уряд противився будові памятника вважаючи проєкти занадто революційними та українофільськими. Український національний уряд (1917) не міг заняттися цією справою наслідком анексії України Совітами. Совітський уряд України відкрив новий конкурс на памятник, зазначуючи, що Шевченко має бути представлений як пророк большевизму та співець пролетаріяту. З огляду на те, що українці природно противилися такому представленню поета, уряд цей не міг здійснити свого проєкту доти, доки в його складі були міністри української національности. Лише видаливши укр. націоналістів зі свого складу уряд спромігся вибудувати памятник. Одночасно міністер освіти дав розпорядок про нове видання творів Шевченка, в якому всі натяки на націоналізм мають бути пильно „вичищені“, чи бодай пояснені відповідними коментарами, згідно з большевицькою доктриною“.

Нова конференція в Римі.

ЛЬОНДОН, 13. 4. ПАТ. Райтер повідомляє зі Стрези: Покищо не приняли ніякого рішення, але урядові кола запевняють, що в найближчому часі відбудеться у Римі друга конференція великих держав. Здогадуються, що Австрії, Мадярщині і Болгарії признають право до зброєння.

—o—

В. Британія дає вільну руку Франції та Італії.

ЛЬОНДОН, 13. 4. ПАТ. Зі Стрези повідомляють: В. Британія дала вільну руку Франції та Італії в зредаґуванні відповідної форми про невтручування в австрійські справи з тим, що її предложать канцлерові Гітлерові, щоб вискати його згоду. Коли канц. Гітлер відкине цей пакт, В. Британія годиться, щоб пакт став обовязувати застерігаючи собі становище дорадника.

Загальниковий осуд Німеччини.

ЛЬОНДОН, 13. 4. ПАТ. Брітійські кола прикладають велике значіння до нового становище Німеччини супроти східного пакту і здогадуються, що це становище корисно вплине на хід дальших міжнародніх переговорів у Стрезі і на наради Ради Ліґи Націй. Кажуть, що великі держави у Стрезі згодились, щоб резолюція з осудом Німеччини за нарушення версайського трактату була загальникова. Одночасно рішили, покликати спеціяльний комітет Ради Ліґи Націй. Його завданням буде устійнити засоби, яких хопиться Рада Ліґи, щоб недопустити до нарушення міжнародніх постанов. У Стрезі не приняли ніяких санкцій проти Німеччини.

ЖЕНЕВА, 13. 4. ПАТ. Секретаріят Ліґи Націй оголосить у неділю в 12. год. французький меморіял у справі заведення військової служби в Німеччині. Його реферуватиме в Лізі Націй колишній еспанський міністер закордонних справ.

Мільйон управнених до сенат. виборів?

Варшавські часописи принесли нестверджену покищо чутку, що на основі нової виборчої ординації найбільше мільйон осіб, мешканців Польщі, матиме виборче право до сенату.

—o—

Ревізії й арештування в редакції „Голосу Покуття“.

Поліція перевела ревізії в редакції тижневика „Голос Покуття“ у Коломиї т. арештувала всіх співробітників цього часопису крім неприсутного начального редактора. Крім того поліція арештувала теж присутні тоді в редакції особи. До вязниці доставили 15 осіб.

НОВИНКИ

— **Найкращі лиси**, пелеринки, краватки виконує і поручає Юліян Глушевський, Львів, пл. Капітульна 3. Журнали на 1936 р. надійшли.

— **Хто перший** відвідає український магазин взуття „Такт“, Львів, Ринок 43, де також на замовлення виконують всі шевські роботи солідно, дешево й скоро — даю 2% на Рідну Школу. 1132 9-10

— **Магазин постелі Р. Джала**, Львів, Хорущини 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матераци по 7 зол. 639 с3-10

— **Сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається вже 1. травня. Хворі на ґіхт, ісхіяс, проволочну ревму, недуги нирок, шлунка, жіночі та нервові, мають добру нагоду дешевого й вигідного лікування. 1340в 4—5

— **Великдень іде!** Народні звичаї загибають, впроваджуємо чужину, своє гарне забуваємо, зате чужі беруть наше за своє і чваняться. Одним із найкращих звичаїв є хороводи, що їх виводить молодь на Великдень — а які дуже надаються на концерти і народні свята через цілий рік — замісць чужих балетів. На Жіночому Конґресі в Станиславові ягілки найбільше подобалися. Впроваджуймо їх навіть там, де їх досі не грали! Підручник ягілок (гагілок, гаївок) з нотами на сопран і альт і словами замовляти у д-ра Бариляка Олександра, Львів, Театинська 31, пересилаючи переказом зол. 2, себто за книжку зол. 1.80 і на порто 20 сот. — В книгарні по зол. 1.80. — Спішіть, бо книжка вже вичерпується. 1231

— **Повідомлення.** Отсим подаю до загального відома П. Т. Громадянству, що виступив я зі спілки веденої під фірмою Чорній і Беряк, Львів, Руська 3. Вкоротці подам адресу свого власного підприємства. — **О. Беряк**, приватне мешкання Руська 3. І. пов. 1364

— **Ґрета Ґарбо приїде до Львова.** Появилася вістка, що відома фільмова зірка Ґрета Ґарбо приїде до Львова, щоби попробувати незрівнянної якости шоколядових виробів „Фортуни Нової“. 1342

— **Новий український продукт.** На днях появилися в розпродажі овочеві дрингі (галяретки) укр. виробні споживчих артикулів „Ароза“ у Львові. Конкуренційна ціна і зверхний естетичний вигляд товару заохочують любимців солодощів випробувати цей новий український виріб. 1365

— **З радія.** Львівська радіостація передає у вівторок, 16. квітня фортепяновий концерт Надії Біленької-Лаврівської. Програма: 1) Шопен: Ноктюрн Ґ-моль, 2) Ліст-Шопен: Бажання дівчини; 3) Дебісі: Клер де люн; 4) Рахманінов: Прелюд. ґ-моль. Початок концерту в год. 16.45.

— Живу дискусію викличе нині у неділю в год. 5 на „Молодій Громаді" (Народня Гостинниця) тема, яку вибрали собі на діяльог М. Рудницький і д-р М. Гнатишак. Прелеґенти стоятимуть на двох протилежних становищах і розясовуватимуть те саме питання з іншого боку. Дискусія буде імпровізована. Ні відчит мають вступ теж і нечлени „Т-ва письменників і журналістів", яке організує його.

— З життя української еміґрації у Львові. Дня 31. березня в малій салі Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові відбулися річні загальні збори Товариства Допомоги Еміґрантам з України. На початку зборів присутні одноголосно обрали почесним членом Т-ва б. довголітнього голову Т-ва п. Юрія Магалевського. Із відчитаних звітів Управи виявилося, що касовий оборот Т-ва в минулому році був 9.238 зол. 74 сот., а загальна сума допомог — 2.893 зол. 65 сот. Членів на р. 1935 є 90. Збори вибрали нову Управу, яка уконституувалася так: голова Т-ва — Володимир Дорошенко, І. заступник голови — д-р Василь Сімович; ІІ. заст. голови і скарбник Т-ва — Андрій Петренко; секретар — Федір Дудко; члени: Лідія Доценко, Андрій Жук, Дм. Котко, Фед. Сидоренко й Микола Таранович. Заступники членів Управи: А. Гребінник і д-р Ігор Лоський. Члени Ревізійної Комісії: інж. М. Бородський, Наталія Дорошенко й мец. Мих. Корчинський. Товариство в 1935 році вступає в 15-ий рік свого існування.

— Будівельні кредити. Комітет розбудови м. Львова розділив позички на загальну суму міліона зол. на будови домів. На дрібне будівництво призначено 530.000 зол. для 82 осіб, що будують доми головно на периферіях. Комітет звернувся до Банку Краєвого Господарства за доповнення кредитом.

— Хто виграв на льотерії? В нинішнім тягненні Держ. Клс. Льотерії впали виграні на такі числа: 100.000 зол. на ч. 62487 134862 168759. 50.000 зол. на ч. 99463 173232. 20.000 зол. на ч. 45638 78293. 10.000 зол. на ч. 1023 64129 72386 76517 184414. 5.000 зол. на ч. 5918 80288 95201 122586 167759. 1.000 зол. на ч. 7884 15310 38850 42435 42490 124916 175515. 500 зол. на ч. 14890 18037 18401 21155 74268 75967 143550 163864 175362 184119. 400 зол. на ч. 4366 5300 29421 36038 37860 38222 58701 99122 124439 132553 143220 149479 150362 151757 158107 164509 169193 182949. 300 зол. на ч. 27838 49748 80693 90004 100842 105279 111486 125890 135552 141076 142984 144744 148192 161144 172009 180997. 20.000 зол. на ч. 118491. 10.000 зол. на ч. 73035 174857. 5.000 зол. на ч. 81848. 2.000 зол. на ч. 52590 105515 179143. 1000 зол. на ч. 21876 34861 41716 100456 118932 161196. 500 зол. на ч. 6323 11815 13509 16740 24905 72375 85515 87510 94008 159612. 400 зол. на ч. 17101 35798 44067 46441 65087 78507 97786 110858 110948 120687 134494 135062 173006 175165 179354 180745. 300 зол. на ч. 1980 9486 12832 29672 30150 35351 38884 39052 62325 62690 68012 83831 91736 94200 109746 117799 124280 127203 130823 151322 154713 175662 178725.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Дещо з Брюхович.

Брюховичі гарна місцевість. Шпильковий ліс шумить, озерця блестять, а літом то й музика грає. І поїзди зі Львова часто туди відходять, і автобуси курсують, а від біди і пішки можна.

Бував я там нераз, давнішими літами в товаристві, останніми по більшій части сам, ходив по лісі, милувався озерцями, дихав чистим повітрям і був досі переконаний, що Брюховичі тільки тим славні.

Показується, що ні.

Є в Брюховичах ксьондз Станіслав Новацкі, який теж заслугує на увагу. У вільних хвилях від фахових занять він пише статті на тему украінщення поляків у Галичині. Не такого украінщення, що десь там хтось перейшов на греко-католицизм (чи там: словяно-візантинізм), але поголовно: село за селом, повіт за повітом. Всьому тому винні українські священики, в яких душехватство стало головним заняттям, а польська влада толерує те в далеко більшій мірі як австрійська.

Виходить, що якби не шовіністичне, розполітиковане галицько-українське духовенство, то греко-католиків булаб жахливо мала жменька: десь якийсь селянин, десь якийсь священик, а з цивілів Дмитро Левицький і кілька вархолів.

Читає чоловік ці глибокі думки і сам не знає, що думати. Може й справді моя предківська віра була інша, а під впливом віри змінилась і мова і національна приналежність!?...

Хто може мене переконати? Метрика ні, бо якуж і в порослих мохом літах душехватство українських духовників процвітало так само як тепер! Родинні передання теж не вистачуть. Чиж можна повірити своїй бабуні, коли вже її дідо був перетягнений, а прадід забув його про це поінформувати?!

Особисто, про себе і своїх не допитаюсь, але про загал таки можна. Адже живуть ще по архівах старі шематизми. Заглянути до них і справа буде ясна.

Переглянув я кілька.

В 1848. р. було в Східній Галичині латинських парохій — мало-що понад сто і то майже виключно по містах та містечках, в 1934. р. було багато понад тисячу і то по селах, а навіть присілках.

Старшого шематизму я не знайшов. Колиб так хто мені доставив, то може ще більша булаб ріжниця на користь греко-католиків.

Щож воно доказує?

Що душехватство сягає чи не часів князя Болеслава Тройденовича, бо не припускаю, щоби король Данило, чи князь Роман позволили на це, так як не позволяв і Франц Йосиф І. Щойно ліберальний Болеслав почав на цю справу дивитися крізь пальці.

Але дійди тепер, чи я був з тих, яких перетягали, чи з тих, які перетягали?

Всеж таки перетягання йшло дорогою мирною: більше молитви як сили.

Але тепер, коли — на думку кс. Новацкого — настали невимовно тяжкі часи для римо-католиків у Галичині, о. Станіслав з Брюхович подає скромну думку:

Prezydent miasta Lwowa powiedział niedawno że nie można wywalczyć Polski ani modlitwą, ani jej wygadać, lecz tylko siłą. Otóż chcielibyśmy w tej właśnie sprawie tak groźnej dla polskości widzieć zastosowanie tych słów pana prezydenta przynajmniej w części.

А так!... **Галактіон Чіпка.**

— В неділю почта відкрита. Щоб уможливити публиці користування почтою в часі сильного передсвяточного руху, дирекція почт і телеграфів повідомляє, що в неділю, 14. квітня будуть відкриті всі почтові уряди й аґенції у всіх відділах висильної служби від год. 9 до 12.

— Можна привезти одну запальничку. Польське м-ство скарбу вияснило, що подорожній може привезти із закордону до краю одну запальничку для особистого вжитку без дозволу міністра скарбу. Одначе така запальничка не звільнена від мита й монопольної оплати. При транзитовому переїзді подорожніх Польщею запальнички їх підлягають умовній митній оплаті.

— Яка гра в карти заборонена? Найвищий суд видав рішення в справі гри в карти. Отже гра в якій виграна або програна залежить від вмілости комбінувати, як забава є байдужна зі становища карного закону. Зате гра, в якій виграна залежить від сліпого припадку, або т. зв. гра газардова, підпадає під санкцію закону про переступства. Гра, якої характер (нпр. при грі в три карти) полягає на спекуляції, щоби звести грача в блуд, підпадає під приписи карного закону про ошуканство.

— Ізоля Белля. Чарівний острівчик Ізоля Белля на Ляго Манджоре, біля Стрези, де міністри Англії, Франції й Італії радять над справою вдержання загального миру, не все була такою чудовою закутиною, як тепер. Щойно тому 200 літ на нагий, скалистий острівчик, що сторчав серед озера, звернув увагу італійський граф Віталіо Борромео і рішив тут замешкати. Отже на безлюдному досі острівчику виросла незабаром величава палата, а довколишні скелі перемінилися величезним коштом на прегарний город, що спадає терасами до води. Тераси сполучені камінними сходами, а на мурах, які ділять одну терасу від одної, пишаються статуї та інші прикраси. Всьому тому дикий колись острівчик завдячує теперішню свою назву.

— Ріжні вістки. У 77. р. життя вмер Адольф Окс, видавець „Ню-Йорк Таймс-а" і цілого ряду періодичних видань. — За березень стало в Англії на 130.000 безробітних менше. — Золоті запаси золота Зл. Держав збільшились за 1934 р. на більш як міліярд долярів. — У Льондоні продали на лицитації нововідкриті листи Наполеона; за лист, в якому Наполеон просив жінку приїхати на Ельбу, заплатили 300 фунт. ст. — У Ниці помер відомий французький дипльомат, колишній сенатор Моріс Бомпар. — У Кубі поліція арештувала 20 осіб підозрілих у тому, що вони брали участь в організованому нападі на багатія Боннета, якого схопили і звільнили за викуп 300.000 дол. — На летунському шляху Париж-Льондон установлений новий рекорд швидкости: 225 миль за 59 хв., замісць дотеперішнього часу переїзду 67 хв. — Світовим чемпіоном гри у білярді на 1935 р. проголошений бельгієць Ван Бель, що побив усіх своїх противників і зібрав 56 пунктів. — У Файті над Гляном знайшли у криниці серед руїн старого замчища тіло якогось Мандля, колишнього члена Гаймвери, вбитого, як показалось, каптуровим судом. — В Римі помер у віці 42 літ після операції славний в Европі та Америці скрипкар Франц Вечей, знаний з концертів теж у Варшаві та Львові. — Наслідком зудару шкільного автобусу з потягом у Роквіль (стейт Меріленд) 14 дітей згинуло, а пять зазнало тяжкого каліцтва.

ДИВОГЛЯДИ.

ОПЕРАЦІЯ 104-ЛІТНЬОЇ.

В Осльо перевели незвичайну операцію 104-літній сліпій жінці Лярсен. Її сліпота була звязана з недутою сітківки. Недавно померла одна молода жінка і з неї перенесли живі клітини ока на око недужої бабусі. Бабуся після літ побачить світ божий.

ОРДЕР ЗА СОБАКИ.

Громадянин французького міста Ґренобль Марк Фессер дістав відзначення „Лицаря почесної Леґії“ за те, що віддавна годує расові пси. Ті расові пси експортують на чужину і вони приносять честь Франції.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ЩАСТЯ.

Мешканець Ліону, якого називають скромно тільки буквами Л. Б. поставив на кінських перегонах 50 франків на одного коня. При цьому дав доручення, що на випадок виграної можна ту суму поставити по черзі на такі то інші коні. Три виграні перейшли як ставка на четвертого коня і щасниця виграв цього дня 481.000. франків.

Дописи.

ЛУЦЬК.

Дивний розпорядок куратора. Куратор Волинської Шкільної Округи видав 8. квітня ц. р. розпорядок про великодні ферії. Невідомо, з якої причини наказано православним гімназіям з українською та російською мовою навчання розпочати науку вже на третій день великодних свят. Учні мусять виїхати з дому на другий день свят. Учні польських шкіл мають після своїх свят один день для їзду, а учні православних шкіл такого вільного дня позбавлені. А чому було не призначити закінчення науки на 19. квітня, а початок на 2. травня, себто дати православним дітям те, що дістали польські діти? Громадянство очікує, що цією справою займеться Митрополія Православної Церкви та буде інтервеніювати в Міністерстві Освіти.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЗБІРНИК присвячений світлій памяти **Мелетія Смотрицького** з нагоди трисотніх роковин смерти. Львів, 1934. Накладом Греко-кат. Богословської Академії у Львові. Стор. 64, ф. 8°.

—o—

СПОРТ.

ЛУГОВИЙ РУХАНКОВО-СПОРТОВИЙ КУРС У ЛЬВОВІ.

Луговий руханково-спортовий курс у Львові відбувся цього тижня заходом „Великого Лугу“ у Львові. На курс вислало своїх делегатів 29 Лугів з ріжних повітів від Лівщута зі села Куриліяка, до села Чернелиця в Городенщині. Курс тревав 6 днів, переводили його фахові сили: проф. Худяк і члени Головної Старшини Юрко Мамчак, м-р В. Жовнір, В. Федорчак, І. Марчаківна, д-р Дацкевич Р. Майже цілий курс відбувався на площах Лугового Городу. Вивчено лугові вправи, легку атлетику, руханкові гри й забави та впоряд. Дальше делегати почули низку викладів організаційних на тему, як вести лугову організацію і виклади загально-освітні, які мав ред. Голіян, секретар УНДО В. Целевич і дир. І. Ющишин. Крім цього дир. І. Ющишин вивчив делегатів кільканадцять лугових нових пісень. Настрій між делегатами був якнайкращий, до чого причинилися вправи в Луговім Городі, де будиться все до життя з ранньою весною. В пятницю 12. квітня пополудні відбулися іспити курсантів у присутности цілої Головної Лугової Старшини. По іспитах роздано курсантам свідоцтва укінчення курсу.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 14. IV. год. 3·30 веч. „Переносини“.

Неділя, 14. IV. год. 7·30 веч. „Небожеська“.

Понеділок, 15. IV. год. 7·30 веч. „Небожеська комедія“. Шкільна вистава.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 14. IV. год. 7·30 веч. „Подруґлій мети“.

Понеділок, 15. IV. год. 7·30 веч. Театр нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Заглада світа“ Гаррі Піль.
АПОЛЬО: „Недокінчена симфонія“.
АТЛЯНТИК: „Московські ночі“.
ВАНДА: „Кавалькада“.
ҐРАЖИНА: „Вероніка“ (Фр. Галь).
КАСИНО: „Весела вдова“ оперетка Леґара (з Мор. Шевалє та Мекдональд).
КОЛИСЕЙ: „Двобій жінок“ і ревія „Весна, гріх і сміх“.
КОПЕРНИК: „Людина, що продала голову“.
МАРУСЕНЬКА: „Клеопатра“.
МІРАЖ: „Нана“ з Анною Стен.
МУЗА: „Весняна парада“ (Фр. Галь).
ПАКС: „Вірлятко“ та тижн. ПАТ-а.
ПАЛЯС: „Антко-поліцмайстер“ (Димша).
ПАН: „Велика парада“, кольороване „Мікі Маус“.
РАЙ: „Каріока“.
СВІТ: „Мікі Маус“, „Новочасний Робінзон Крузо“.
СОНЦЕ: „Небесні птахи“ та ревія.
СТИЛЕВЕ: „Двобій зі смертю“ і ревія.
УТІХА: „Віва Вілля!“ та ревія.
ХИМЕРА: „Чотирьох джентельменів“ і Бастер Кітон.

Закордонне радіо.

Неділя, 14. квітня 1935.

Відень (506,8) 11·45 Симф. концерт, 12·20 Легка музика, 17·35 Смичк. квартет, 19·10 Твори Ів. і Йос. Штравса, 22·30 Арії, пісні (Розелле сопр.), **Братислава** (298,8) 17·55 Твори Лайоша Буркена, **Брно** (325,4) 10·00 Весн. мельодії, 17·50 Бах, Гендель, **Праґа** (470,2) 12·15 Військ. орх., **Париж** (1648) 16·00 Солісти (муз., сп.), 18·40 Сп. ресітал, 20·00 Давні й нові пісоньки, **Білгород** (437,3) 18·20 Пісоньки, 20·00 Сербський вечір, **Ковно** (1935) 20·05 Спів, 21·45 Бетовенівський вечір, **Берлін** (356,7) 12·15, 13·10 Концерт, **Франкфурт** (251) 18·30 Спів, 20·00 „Польська кров“ оп. Недбаля, **Гамбург** (331,9) 19·00 „Стабат Матер“ ор. Перґолезія, **Кельн** (455,9) 10·00 Молоді композитори (муз. сп.), 21·00 „Ніколай в Італії“ оп. авд. (солісти, хор, орх.), **Ляйпціґ** (382,2) 17·30 Саксонська авд. (сп., муз.) **Будапешт** (550,5) 15·30 Циг. музика, 20·05 „Фіялка з Монмонтру“ оп. Кальмана, **Міляно** (368,6) 22·00 „Ель дуо ді Ль'Афрікана“ муз казка Кавалєра, **Рим** (420,8) 11·00 Богослуження з базиліки, 17·00 Симф. концерт, 20·45 „І вагабонді делє стелле“ оп. Рудліх.

Понеділок, 15. квітня 1935.

Відень (506,8) 12·20 Популярна музика, 17·00, 21·40 Форт. ресітал, **Братислава** (298,8) 17·10 Спів, **Кошиці** (259,1) 20·30 Скрипка, **Праґа** (470,2) 12·35 Сальон. орх., 17·40 Скрипка, 21·40 Форт., **Париж** (1645) 12·15 Концерт, 18·30 Літ. гутірка, 20·00 Лє Роа Рене, муз. песа Габріель-Марі, **Мадрид** (274) 19·00, 21·00 Спів, **Білгород** (437,3) 13·15 Мельодії 16·20 Хор, **Берлін** (356,7) 20·10 Концерт, 22·30 Давні нар. мельодії, **Франкфурт** (251) 21·00 Від менуета до фокстрота, **Гамбург** (331,9) 20·10 Так мовить Заратустра, симф поема Р. Штравса, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Муз. всячина, 19·00 Концерт, **Кельн** (455,9) 12·00 Популярна муз., спів, 14·15 Тріо цитристів, 16·00 20·10 Пісні й танки, **Будапешт** (550,5) 18·25 Солісти, 19·50 Італ., рос., нім., фр. й мад. пісні відсп. Марія Базилідес, 20·55 Симф. концерт, 22·15 Циг. музика, **Міляно** (368,6) 11·30, 13·10, 17·05, 22·00 Музика, **Рим** (4208) 17·05 Солісти (муз., вок. дуети)

Львівське радіо.

Неділя, 14. квітня 1935.

9·30 Раніщня авд., 9·30 Богослуження рел. музика з гр. пл., 11·15 Транси. з Ляйпціґа: „Жалібний гимн“ Гендля, 12·15 Сільва рерум, театр. репертуар, 12·25 Орат. концерт (муз., сп.), 14·05 Найгарніша гр. пл., 15·00 Хліборобська скринька, 15·15 Музика з гр. пл., 15·22 Огляд ринків рільн. продуктів, 15·35 Популярна музика з гр. пл., 15·45 Значіння управи пастівних ростин для самовистарчальности господарств, 16·00 Концерт солістів, 16·40 Рецит. прози „Пані Словацька“ (з кн. Волошиновського „Словацький“), 17·00 Концерт сальон. музики. 17·40 Віршики Тувіма для дітей, 17·50 Йорданівський городець, 18·00 Фолькльор Америки (сп., муз.), 18·45 Життя молоді, 19·08 Шубертова музика з гр. пл., 19·45 Подорожуймо: „Лібія, воскресший твір цезарів“, 20·00 Легка музика, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·00 На веселій льв. хвилі, 21·30 Франц. католицька повість, 21·45, 21·46, 22·00 Спорт. вістки, 22·05 Реклям. концерт, 22·15 Концерт сим. орх., спів, 23·05 Концерт сальон. орхестри.

Понеділок, 15. квітня 1935.

6·30 Раніщня авд., 7·50 Практ. вказівки, 8·00 Авд. для шкіл, 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольоґ. вістки, 12·05 Концерт сальон. орх., 12·45 Традиційні великодні страви, 12·55 Полудн. денник, 13·05 Оперова музика з гр. пл., 13·55 Експорт, 15·45 Концерт, 16·30 Лекція нім. мов, 16·45 Амстердамська орх. з гр. пл., 17·15 Кораблем до Настусі, вес. авд. для дітей Вен. Герца, 17·35 Заг. польська резерва, 18·00 Фільм. огляд, 18·10 Концерт хору, 18·25 Честь і рідний край, 18·30 Скринька для дітей, 18·40 Сільва рерум, Культ. і мист. життя, 18·45 Пісні й арії (Гельмгольц сопран), 19·15 Про культ.-осв. працю в окраїнному містечку, 19·25, 19·30 Спрт. вістки, 19·35 Похвала вояцького стану, вок. муз. авд. (Наглік сопр.), 20·00 Легка музика, 20·45 Веч. денник, 20·55 Як живе та працює сільська інструкторка, 21·00 Реклям. концерт у 6 роковини смерти Мельцера, 22·00 Реклям. концерт, 22·15 Сальон. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·28—5·30 зол.

Нім. марка 1·95—2·05, фр. франки 34·80—35·05, шв. франки 171·50—172·00, фунти стерлінги 25·50—25·80, австр. шілінґи 98·00—99·50, чеські корони 21·70—22·00, рум. леви 32·50—34·00, ліри 43·50—44·50.

Золото: Долари 9·00—9·05, Франки фр. 34·40—34·80, Дукати 82·00—82·80, Корони 36·00—36·80, Рублі 46·00—47·57, 1 гр. зол 5·92·44.

Срібло: Корони австр. 0·32, Рублі 1·40, Фльорени 0·85, 1 гр. ср. 0·07—0·08.

Заставні листи.

4 1/2 проц. дол. Т. К. З. 44·50—46·25, 5 проц. дол. Б. Г. 51·50—53·50, 4 проц. Зол. Б. Г. 44·00—45·50, 4 1/2 проц. Зол. Б. Г. 47·00—48·50, 4 1/2 проц. Ком. Б. Кр. 52·00—53·50, 4 проц. Б. Г. К. 61·00—64·00, 4 1/2 проц. Б. Г. К. 62·00—65·00, 4 проц. позичка м. Львова 46·00—47·50.

Преміївки.

Долярівки 53·00—54·50, Інвестиційна 108·00—112·00, Будівельна 45·50—47·00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 13. квітня ц. р. кооперативам платив за:

		льоко Львів.
1 кг. масла франко маґазин	2·75	зол.
1 л. молока	0·16	„
1 л. сметани	0·80	„
1 к. яєць	2·25—2·30	„

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 15. квітня ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курята		за 1 кг.	2·50	зол.
Молоді кури	І. кл.	„	0·95	„
Старі „	„	„	0·75	„
Підгодов. індики	„	„	1·20	„
„ індички	„	„	1·40	„
Пантарки	„	„	1·50	„
Молоді голуби за пару			—·—	„

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

ОПОВІСТКИ.

Звич. Загальні Збори Львівського Клюбу Ситківкарів відбудуться 21. IV. ц. р. в год. 10 передпол. в льокалі при вул. Косцюшка ч. 5. з таким порядком: 1) Відчитання протоколу з поп. З. Зборів, 2) Звіти, 3) Вибір нового виділу, 4) Евентуалії. — Виділ. 1363

Мелянія Волинець і д-р Александер Білинськии замісць повідомлень про своє вінчання, яке відбулося 3. березня ц. р. в Загірочку к. Ходорова — складають 50 зол. для найбідніших. 1369

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.